

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rekopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rekopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priležiti poštne znamke.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista »Mir« v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vis. od garmod-vrste vsakekrat.

Leto XXXIII.

Celovec, 18. aprila 1914.

Št. 15.

Na delo za izobrazbo ljudstva!

Dandanes se splošno povdarja potreba ljudske izobrazbe in tako posamezniki kakor cele organizacije stavljajo na svoj program: prosvetno delo med ljudstvom. Pri vseh narodih opazujemo močno prizadevanje za tem, da se omogoči najširšim slojem ljudstva kar mogoče visoka izobrazba. In ni nič čudnega ta prikazen. Saj se dandanes bolj kot kdaj povdarja, da v medsebojnem boju in tekmi narodov ne pridejo v poštev toliko njih materielne, ampak v prvi vrsti njihove duševne sile. Duševne sile naroda je torej treba izrabiti, jih krepiti in množiti in jih takorekoč organizirati proti sovražniku. In to se zgodi z izobrazbo.

Umevno je potem, da mora ravno tak mal narod, kakor je naš slovenski, ki se ne po številu, ne po svoji gospodarski moči ne more meriti s svojimi narodnimi nasprotniki, polagati največjo važnost na ljudsko izobrazbo. Pri njem se morajo vsi poklicani činitelji posvetiti velepomembnemu narodnemu delu, delu za prosveto širokih mas ljudstva.

In če je slovenskemu narodu vobče ljudska izobrazba življenjski pogoj, pogoj njegovega obstanka v bodočnosti, potem velja to še v posebni meri za koroške Slovence. Če je kje slovenski narod resno ogrožen v svojem obstoju, potem je ravno na Koroškem; če so kje naši narodni nasprotniki Nemci spravili po koncu in mobilizirali proti nam Slovincem, v našo narodno ugonobitev, vse svoje sile, potem se je pač to zgodilo na Koroškem.

V tem ljutom boju za naš obstoj in našo bodočnost Slovenci nimamo dovolj te vrste orožja, ki ga rabijo Nemci, in se tudi ne bomo mogli vzdržati, ako ob pravem času ne pograbimo za tisto orožje, ki nas edino more rešiti, in to je: izobrazba našega ljudstva.

Na to smo lahko ponosni: naš narod je prejel obilnejših duševnih darov od Boga kakor nemški, on je zmožen velikega duševnega napredka, dostopen za visoko izobrazbo. Ta zaklad našega naroda moramo pošteno izrabiti in dati ljudstvu možnost in sredstva za višjo izomiko.

Ker od Nemcev odvisna vlada noče dati našemu ljudstvu šol na podlagi materejnega jezika, v katerem edino bi se moglo prav izobraziti, mu moramo pa sami podati to, kar podati bi bila dolžnost in naloga šole. Sami združimo in osredotočimo vse svoje sile na doseg enega visokega smotra: da bomo imeli visoko izobraženo, res omikano koroško slovensko ljudstvo. Izobraženo ljudstvo bo tudi v narodnem oziru zanesljivo naše in bo sposobno vzdržati siloviti naval nemštva. Letošnje 500letnice, ko se spominjamo nekdanje slave svojega imena in nekdanje veljave svojega jezika, ne bomo mogli bolj vredno obhajati in proslaviti kot če trdno sklenemo in se zavežemo: da hočemo od zdaj naprej z vsemi močmi delovati za izobrazbo našega ljudstva. In ne samo sklep, ampak tudi dejanja položimo na oltar domovine: Podpirajmo res in pospešujmo vse činitelje, ki zasledujejo lepi namen izobraževati naše ljudstvo.

Tudi doraščajoča posvetna in duhovniška inteligenca koroška, katoliško-narodno akademično dijaštvo in slovenski bogoslovci, spoznavajo veliko potrebo in brezprimeren pomen ljudske izobrazbe pri koroških Slovincih, in tudi ona se čuti poklicano, svoje moči in svoje znanje staviti v službo idealnega našega stremljenja, ki gre na razširjenje prosvete med koroškim slovenskim narodom. In zato se je organizirala v društvo, na kojega programu stoji kot ena glavnih točk: prosvetno, izobraževalno delo med ljudstvom: ustanovila je leta 1913. podružnico »Slovenske dijaške zveze« za Koroško. Katoliški narodni visokošolci in bogoslovci bodo, zvesti svojemu geslu: Z Bogom za narod, v počitnicah z veseljem po-

leteli ven med ljudstvo in mu v predavanjih, prirejanju dobrih iger itd. skušali nuditi priliko izobrazbe, pripravljani bodo, sodelovati pri kakršnihkoli prireditvah izobraževalnih društev in S. K. S. Z.

A oni tudi med letom ne marajo počivati, ker jim pa tedaj ni mogoče stopiti pred ljudstvo in mu govoriti iz ust, hočejo na drug način govoriti k njemu in mu širiti njegovo duševno obzorje, nameravajo mu preskrbeti dobrih ljudskih knjižnic. V mislih imajo tu knjižnice za šoli odraslo mladino in za odrasle sploh. V prvi vrsti hočejo priskočiti na pomoč našim društvom in jim ustanavljati ali nanovo knjižnice, kjer še ne obstojajo, ali pa že obstoječe izpopolnjevati.

Da so knjižnice eno najvažnejših sredstev za razširjanje izobrazbe med ljudstvom, o tem se je po naših listih že dovolj pisalo in menda nihče ne dvomi več. Seveda samo tedaj bodo prinašale ljudske knjižnice kak sad, ako se bodo dobro upravljale in redno izpopolnjevale in se bo ljudstvo k branju navajalo in opozarjalo na velik pomen dobrega čtiva. Podružnica Slovenske dijaške zveze za Koroško hoče ljudstvu podati oboje: omisliti mu hoče dobrih knjižnic in vzbujati v njem zanimanje za branje, daje pa tudi zagotovilo, da bo po vseh svojih močeh skrbela za delavnost teh knjižnic.

Seveda, da more društvo stavljeno si nalogo izvršiti, potrebuje sredstev, katerih pa mu zdaj ob postanku ne stoji veliko na razpolago. Upa pa, da bo slovenska javnost znala upoštevati in primerno ceniti trud in prizadevanje študirajoče mladine, katero v njenem delu vodi najčistejši idealizem in odkritosrčna ljubezen do slovenskega naroda na Koroškem. Zato se podružnica Slovenske dijaške zveze za Koroško obrača do vseh onih, v katerih srcih še gori plamen ljubezni do ubogega zatiranega koroškega ljudstva, do vseh onih, katerim je mar rešitev koroških Slovencev, do vseh prijateljev ljudske izobrazbe, z iskreno prošnjo:

Podlistek.

Iz Rormeistrovih zapiskov.

Sestavil Štefan Singer.

(Dalje.)

3. Za naslednika je bil od cesarja imenovan Jernej Cruciger, apost. protonator, rodom Kranjc. (1620—1635) Dal je poslikati župno cerkev iz svojega premoženja in omislil je cerkvi orgle s prispevki dobrotkov. Leta 1629. je daroval 6000 gld. za špital. V času njegovega župnikovanja je bil na Gosposvetskem polju ustoličen nadvojvoda Ferdinand IX. po knezu Eggenbergu l. 1631.

4. Četrty mestni župnik je bil Jurij Ziff (1635—1640), učitelj filozofije. Doma je bil kakor njegov prednik iz Kranjskega. Ker je leta 1636. pogorel ves Celovec razven cerkve Sv. Duha, je mnogo zidal. Župnišče je stalo 1311 gld. 19 novcev. Za pokritje teh izdatkov je dobil od dežele 923 gld., katere je deželna oblast še na obrestih predniku dolgovala, drugo je plačal iz svojega. Leta 1639. se je župniji odpovedal in postal kanonik pri Gospa Sveti.

5. Po Ziffovi resignaciji je bil mestnim župnikom imenovan velikovski dekan Florijan Nizer, iz Tolmina. (1640—1647) Ror-

meister ga imenuje »vir industrius et peritus«, delavnega in izkušenega moža. Uredil je urbarij in druga župnijska pisma. Obnovil in olepšal je celo župno cerkev (1646). Oskrbel cerkvi 2 zvona, poravnal večletni prepir radi nekega cerkvenega posestva s cerkvijo sv. Jurija na Pesku, poskrbel, da se je zidal kapucinski samostan, zidal kapelo bratovščine sv. Rešnjega Telesa in omislil več cerkvene obleke. Prodal je tudi z dovoljenjem predstojnikov jezuitom nadarbinsko posestvo »Zekulnikovo« za 1200 gld. Obresti tega kapitala 60 gld. je dobival vsako leto župnik. — Umrl je leta 1647. in bil pokopan v mestni cerkvi.

6. Njemu je sledil Janez Prantner iz Trga (Feldkirchen), učitelj filozofije, apost. protonotarij, izreden glasbenik. Prej je bil cesarjev dvorni kaplan, potem župnik v Prottersdorfu na Ogrskem, od leta 1647. do 1658. pa mestni župnik v Celovcu. Dne 10. sept. 1648 je zamenjal eno cerkveno kmetijo na Goričici z Janezom Eggendorferjem za Krautovo hišo z vrtom in 2 njivama v šentvidskem predmestju, toda v škodo župni cerkvi, ker razmer ni zadostno poznal.

Leta 1651. je bil na Gosposvetskem polju kot namestnik rim. kralja Ferdinanda IV. ustoličen knez Dietrichstein.

Leta 1652. je grof Janez Andrej pl. Rosenberg dal zidati cerkev v Loretu (Goričici) ob Vrbskem jezeru, od tega časa hodi

tja slovesna procesija vsako leto na praznik Marijinega Oznanenja.

Prantner je umrl 1658 in bil v mestni cerkvi pokopan.

7. Jurij Pisch (1658—1662) Baccalaureus formatus et pro Doctoratu licentatus, Korošec iz Pliberka, sošolec Rormeistrov v Gradcu. Prej je bil kanonik v Gospa Sveti. Prvo leto po njegovem imenovanju za župnika je hudo zbolel in ni več popolnoma ozdravel. Prezgodaj ga je bolezen spravila v grob 19. oktobra 1661.

Spomina vreden je v tem času obisk rimskega cesarja Leopolda I. v Celovcu leta 1660. Več svojih pokrajin je obiskal cesar s svojim stricem Leopoldom in je prišel tudi na Koroško. Veličastno so ga sprejeli velika gospoda in meščani. V cerkvi Sv. Duha je bila zahvalna božja služba. Stanoval je v grofa Rosenbergovi palači. Zadnjega avgusta se je peljal v ladji v Loreto (Goričico) in po božji službi tam v gradu obedoval. Dne 1. septembra je bil obed pri jezuitih. Dne 2. septembra je bil slovesno umeščen za koroškega nadvojvoda v deželni hiši. Rormeister piše v oklepaju (intermisso tamen, quem pro eo actu non observari indulserat Carinthia, consueto ceremoniarum more.). Torej so starodavno navado o umeščenju na Gosposvetskem polju prvokrat opustili. Dne 4. sept. ga je spremljala visoka gospoda do reke Glankart, ko je od-

Podpirajte našo akcijo, pridite nam na pomoč s knjižnimi darovi. Koliko se najde po vaših knjižnicah knjig, ki jih ne rabite več, a ljudstvu bi mnogo koristile. Prebrskajte enkrat svoje knjižnice in kar ne rabite več, pošljite nam. Vse bomo znali dobro uporabiti. Prosimo tudi vse prijatelje našega dela, posebno naše dijake, kadar so na počitnicah, da bi agitirali za nas tudi pri znancih in prijateljih in zbirali knjige, da bi se potrudili enkrat v podstrešja hiš, kjer mislijo, da bo najti kaj pripravnega čtiva. Nadalje opozarjamo naša izobraževalna društva, da se v njihovih knjižnicah dostikrat nahaja po več izvodov ene knjige. Naj bi preostale izvode poslala nam. Prosimo pa tudi denarnih darov; vsak tudi najmanjši dar nam bo dobrodošel. Pokažite zanimanje za delo študirajoče mladine in ne jemljite nam idealizma in veselja do dela s tem, da nas pustite na cedilu. Ob 500letnici znamenitega zgodovinskega dogodka vam kličemo: Podvojimo svoje delo za izobrazbo ljudstva, da bodo res kmalu vstale iz grobov glave koroških Slovencev, kakor se je izrazil na zadnjem občnem zboru podpredsednik S. K. S. Z. Potem bodo tudi vstale roke in noge njihove.

Vsakojake darove pa blagovolite posiljati na knjižničarja podružnice Slovenske dijaške zveze za Koroško: Val. Brandstätter, bogoslovec, Celovec.

Spomenica slovenskih odvetnikov na pravosodno ministrstvo in Nemci.

Slovenski advokatje in notarji imajo priložnosti dovolj, spoznavati krivice, ki se godijo Slovincem pri sodiščih v narodnem oziru, in škodo, ki nastane mnogokrat iz tega za naše ljudi. Zato so kot sinovi našega naroda oddali pravosodnemu ministru spomenico, iz katere povzemamo najvažnejše odstavke.

V tej spomenici se pritožujejo zoper to, da so se napravljali učni kurzi za nemške pravnike, namesto da bi se podpirali slovenski pravniki. Nemški kurzovci se slovensčine seveda v tako kratkem času niso naučili in ne razumejo ljudstva, ljudstvo pa njih ne. Vendar pa je brez podpor danes dovolj slovenskih pravnikov, da bi lahko zasedli sodna mesta v slovenskih delih Koroške in Spodnje Štajerske. Nastavljajo pa se nezmožni kurzovci, število slovenskih sodnih uradnikov pa pada od dne do dne.

V Celovcu je pri deželnem sodišču en predsednik; nadalje je v Celovcu 13 nadsodnikov in svetnikov, 6 okrajnih sodnikov in 3 sodniki. Pri okrajnih sodiščih v Dobrlivasi, Rožeku, Železni Kapli, Pliberku, Borovljah, Podkloštru, Velikovcu, Šmohorju, Celovcu, Trbižu, Beljaku, Št. Pavlu in Svincu

je 26 konceptnih uradnikov. Izmed vseh je edini Slovenec deželnosodni svetnik v Železni Kapli; vsaj po rodu je tudi Slovenec sodnik v Dobrlivasi, vsi drugi so Nemci, veliko jih sploh ne zna slovensko, večina pa le toliko, kolikor so se naučili v slovenskih jezikovnih kurzih.

Sinovi koroških Slovencev morajo služiti izven svoje rodne zemlje po Kranjskem in Štajerskem, na Koroškem pa občujejo z ljudstvom sodniki, ki ne morejo soditi pravično, ker ne razumejo slovenskega jezika.

Pri sodiščih, v katerih področju prebivajo Slovenci, bi morali biti v prvi vrsti nastavljeni koroški Slovenci.

Kot velika krivica se občuti, da se pravniki, ki so popolnoma zmožni slovensčine, ne sprejemajo v prakso pri c. kr. deželnih in okrajnih sodiščih v Celovcu, Mariboru, Celju in Ljubljani, marveč se ravna ž njimi ravnotako ali še slabše kakor s tistimi praktikanti, ki pri vstopu v prakso ne znajo prav nič slovensko. Nemci se nikjer ne izrivajo iz nobene dežele, ako sami ne želijo ter najdejo v prvi vrsti svoj kruh v svoji ožji domovini.

Nemci zahtevajo povsod za sebe ne samo sodnikov, ki temeljito razumejo nemški jezik, ampak naravnost sodnike nemškega narodnega mišljenja. Po našem trdnem prepričanju ne more nikdo biti dober sodnik, ki nima simpatij do jezika, ki ga govore stranke, s katerimi pride v dotiko. Človek, ki se le zavoljo kruha in le toliko nauči, kolikor misli da neobhodno potrebuje, ne sodi v naše kraje, ne spada med naše ljudstvo.

Naša zahteva je, da se naj v vseh zgoraj imenovanih krajih na Koroškem in Spod. Štajerskem sprejemajo le tisti pravniki, ki so že pri vstopu v prakso dokazali temeljito znanje slovenskega jezika.

Spomenica popisuje, kako se pri koroških sodiščih postopa. Razpravlja se v nemškem jeziku, tudi kadar je tožba pisana v slovenskem jeziku, čeprav zastopata trdoslovenske, nemščine nezmožne stranke slovenska zastopnika. Le pri deželnem sodišču v Celovcu smejo slovenski odvetniki slovensko govoriti, ako stá obe stranki zastopani po slovenskih odvetnikih, ne pa, kadar ima ena stranka nemškega zastopnika. Celó v Gradcu se sme pri nadsodišču slovensko govoriti, tudi če je druga stranka zastopana po nemškem zastopniku. Kar je dopustno v Gradcu, bi moralo biti še veliko bolj dopustno v Celovcu in pri okrajnih sodiščih v slovenskih okrajih na Koroškem. Toda sodniki se na vso moč trudijo, da bi popolnoma odpravili slovenski jezik iz sodne dvorane. Navadno je prvo vprašanje, ki se stavi slovenski stranki, priči ali izvedencu: »Sprechen Sie deutsch?« in ako se ta še tako skromno izrazi in pravi, da razume le nekoliko, ne pomaga nič več, zvijati in truditi

se mora v nemškem jeziku, če še tako slabo tolče.

Dandanes se govori pri sodiščih na Koroškem s Slovincem samo takrat slovensko, kadar sploh ne zna nemške besede. Slovenščina, čeprav je v deželi navaden jezik, ne uživa večjih pravic, kakor kitajščina, ker tudi s Kitajcem bi se moralo govoriti kitajsko, ako pride na Koroško in drugega jezika ne zna ter bi moral biti poklican v to svrhu tolmač.

Glede uradovanja zahteva spomenica med drugim, da se v slovenskih delih graškega nadsodišča:

a) v civilnih zadevah zapisujejo ustmeno prednašane prošnje, izjave, predlogi, izpovedbe v onem jeziku, katerega se stranke poslužujejo, brez ozira na to, ali so morebiti kakega drugega jezika zmožne ali ne in da se brez izjeme vse rešitve, posebno tudi razsodbe izdelujejo v onem jeziku, v katerem je bil pisan prvi predlog, oziroma tožba.

b) Da se morajo v kazenskih zadevah zapisniki sestaviti v onem jeziku, ki se ga poslužujejo obdolženci, priče in izvedenci, da se morajo v tem jeziku sestaviti zapisniki o glavnih razpravah, razsodbe in sploh vse rešitve.

c) Da naj veljajo ona ista načela a) in b) tudi za sodne dvore prve stopnje, kadar sodijo v civilnih ali kazenskih zadevah v drugi instanci, da morajo namreč obravnavati v jeziku razsodbe ali določbe prve stopnje.

d) Da morajo državni pravniki brez izjeme vlagati slovenske obtožbe, kadar so obdolženci Slovenci in so se isti zagovarjali v tem jeziku.

Vprašamo: Ali ni žalostno, da je sploh treba šele staviti take zahteve, kakor so v tej spomenici, in to v državi, v kateri so postavili vsi narodi enakopravni, in to še v 20. stoletju? Vsak pošten Nемец, ki hoče s Slovinci v miru živeti, bo rekel: »Čudim se, da vlada Slovincem tega že davno ni dala, kar zahtevajo«. In res! Ali se godi Nemcem kaka krivica, če se Slovenec zagovarja pred sodnikom v svojem jeziku? Ali se godi Nemcem kaka krivica, če govori sodnik s Slovincem v slovenskem jeziku? Ali ni le za Slovence to strašna krivica, če se obravnava pri sodišču v njemu tujem, nerazumljivem jeziku, ko se gre vendar za njegovo premoženje, čast in življenje? Če se pa hoče kdo zagovarjati nemško, kdo mu to brani? Zakaj se Nemci tako razburjajo? Nemški listi pišejo strašno razburjeno o slovenskih napadih (Vorstösse) in v Sinčovas so zavoljo te spomenice sklicali nasprotniki celo veliko zborovanje, na katero bobnajo pristaše iz cele Koroške. Bog ve, kaj jim

potoval čez Ljubelj na Kranjsko. Za spomin na ta obisk so mu postavili iz črnega in belega mramorja spomenik na Novem trgu. Ker so pri slovesnem odhodu cesarjevem predolgo zvonili, je počil veliki zvon, katerega so leta 1661. nadomestili z 2 drugima.

8. Naslednikom je bil od cesarja imenovan Franc Ferdinand Rainer pl. Lindenschel, umrl je še v istem letu 1662. Bil je tudi v nižjih in višjih šolah Rormeistrov sošolec. Na Dunaju je bil 1661 promoviran za doktorja bogoslovja, leto nato za mestnega župnika imenovan, na veliki petek je sprevidel v Celovcu bolno osebo s sv. zakramenti, od katere je sam nalezl bolezen, katera mu je povzročila zgodnjo smrt. Truplo so prepeljali v njegovo domovino na Grobniško polje v Kaplo, kjer je v rodbinski rakvi pokopan.

9. Še istega leta je prevzel mestno župnijo Mihael Asber. 1662.—78. Baccalaureus Formatus iz Kaple v Rožu na Koroškem. Prej je župnikoval v Grabštajnu, od leta 1658. v Gutenštajnu, v decembru 1662. pa je prevzel celovško mestno župnijo. Plodovito je bilo njegovo delovanje. Z mnogimi stroški je prezidal mestno župnišče in prenovil stanovanje za župnika in kaplana. Župnijski vrt je podaljšal čez potok, ki je tekkel za župniščem in ga s plotom ogradil.

V mestni cerkvi so napravili po njegovem prizadevanju te-le nove oltarje in nastavke:

a) Oltar sv. Mihaela leta 1677., h kateremu je polovico prispeval župnik, drugo polovico meščan Burgstaller.

b) Oltar sv. križa in cerkev poleg njega je plačal Vit. Balt. pl. Griming (1664.).

c) Leta 1668. je Mar. Izabela grofica Dietrichstein roj. Gonzana fundirala oltar 14 pomočnikov.

d) Baronica Ana Kristina pl. Staudach roj. Dietrichstein pa oltar Matere božje Vnebovzete (1672.).

e) Leta 1669. je baron Wangler dal postaviti oltar sv. Cecilije. Novo prižnico in rakev je plačala bratovščina sv. Rešnjega Telesa.

Cerkev so potlakali s kamenitimi ploščami. Lesen pokrov na krstni kamen je omislil David Bernhard Staindl.

Za mašno ustanovo in ustanovo za uboge je daroval pl. Griming 2000 gld.; Volbenk Andrej Rosenberg pa 5000 gld. za 500 sv. maš.

Vrhtega je oskrbel mnogo mašnih plaščev, — enega z iglo vezanega je daroval sam — in drugih cerkvenih posod. Uredil je tudi cerkvene račune, katere je delal magistrat in napravil inventar in zapisnik vseh cerkvenih premičnin. Lederjevo kme-

tijo je z g. Jan. Chrištofom pl. Samicem zamenjal za Šmicevo. Položil je temeljni kamen cerkvi angelov varuhov leta 1673. in uršulinskemu samostanu 9. aprila 1674.

Dne 20. novembra 1677. je umrl. Pokopan je v mestni cerkvi pred glavnim oltarjem.

10. Njemu je sledil kot 10. župnik znameniti Jakob Rormeister, kateri je v svoji vsestranski delavnosti prekosil vse svoje prednike in naslednike.

Njih imena so:
Jakob Rormeister 1678—1706, umrl leta 1716.

11. Janez Andrej baron Beneglio do leta 1737.

12. Lovrenc Klein do leta 1750.

13. Sigmund Rambichl de Josephsfeld do 1777.

14. Evgen baron de Wetzl do 1803.

15. Andrej Greiptner do 1809.

16. Jožef Pichler do 1817.

17. Simon Rumpelnigg do 1824.

18. Simon Gärtner do 1827.

19. Josef Slechenberger 1829—1851.

20. Maksimilian Wallner 1868.

21. Tomaž Umfaher do 1873.

22. Alojzij Fischer do 1891.

23. Ferd. Wappis do 1895.

24. Leop. Unterkreuter do 1900.

25. Henrik Angerer od 1900 ad multos annos.

bodo tam kvasili in govorili o »slovenskih hujskačih« in o »dobrih Nemcih, ki da hočejo s Slovenci v miru živeti«?

Tistim »deutschfreundlich - gesinnten« Slovincem (nemškutarjem), ki so pri sodiščih trpeli krivico, ali jo še bodo, ker niso sodnika prav razumeli ali on njih ne, ker ne morejo slediti nemškim obravnavam, kličemo: Sami ste krivi, ker pomagate Nemcem, da morejo s Slovenci krivično ravnati! Odprite vendar oči, preden vas ubijejo! Če boste enkrat ubiti, vas nihče ne bo več vzdramil k življenju.

Madjari in Slovani.

Znani češki sociolog Vrba slika v »Čechu« grozno trpljenje ogrskih Slovanov, posebno Slovakov. Proces s karpatskimi Rusini je zopet pokazal, kaj more madjarska država storiti z ostanki slovanskih narodov, kateri bivajo v ogrski državi. Kljub temu, da je angleški pisatelj Watson svetu razkazal, kako nesramno da postopajo Madjari pri volitvah, kako da tlačijo Hrvate in Slovake, se Madjari ne ozirajo na to in tlačijo nemadjarske narode naprej. Kakor pri nas Nemci trdijo, da so oni vzdržujoča podlaga Avstrije in da so Slovani izdajalski rod, in torej ničvreden rod, ravno tako delajo Madjari z Rusini, Slovaki in Hrvati. Zato pa imajo primeroma pokoj na Ogrskem Nemci in Romuni. In posebno se bojijo Madjari poslednjih, ker dobro vedo, da, ako bi v Evropi izbruhnila vojska in bi bila v vojsko zapletena tudi Avstrija, bi Romuni ugrabili Sedmograško. Romunska igra sedaj jako važno vlogo, ker bo romunska armada odločila, kje bo premoč, ali pri Rusiji ali pri Avstriji. Koga se bo Romunija oklenila, je velika tajnost. Romunija bo v splošni evropski vojski igrala ravno tako važno vlogo, kakor jo je igrala v balkanski vojski; napadla bo kakor ropar premaganega sovražnika, naj bo Avstrija ali Rusija.

Madjarska politika, ki sta jo vodila Andrassy, Košut in ki jo vodijo sedanji madjarski politiki, gre za tem, da se popolnoma iztrebi slovanski živelj. In grdo delo napreduje, vsaj kolikor nam spričuje statistika.

Ljudska statistika na Ogrskem nam kaže te-le številke:

	absolutno število:		relativno razmerje v procentih:	
	1880	1910	1880	1910
Madjari:	6,445.487	10,050.775	41·2%	48·1%
Nemci:	1,953.911	2,037.345	12·5%	9·8%
Slovaki:	1,864.529	1,967.970	11·9%	9·4%
Romuni:	2,405.085	2,949.332	15·4%	14·1%
Rusini:	356.062	472.587	2·3%	2·3%
Hrvati:	2,352.339	2,996.633	15·0%	14·1%
razni:		469.255		
skupaj:	15,420.251	20,886.487		

Prebivalstvo Ogrske se je množilo v procentih tako-le:

Od leta 1869—1880	1·4%
1881—1890	10·9%
1890—1900	10·2%
1900—1910	8·5%

Te številke nam to razjasnujejo s tem, ako primerjamo, da je prebivalstvo Ogrske narastlo od leta 1880. do leta 1910 — torej za 30 let — od 15½ milijona na 20¾ milijonov, t. j. prirastlo ga je za 29½%. To je pravzaprav slab prirastek. A ne smemo pozabiti, da se je v tem času izselilo iz Ogrske blizu 1 milijon ljudi. To pomeni ogromno ljudsko izgubo.

Medtem, ko se je prebivalstvo tekom 30 let razmnožilo za 29½%, so pa Madjari narasli sploh od 41 na 48%, in to pomeni, da med 100 prebivalci je bilo leta 1880. 41 in leta 1910. 48 Madjarov.

Madjarski živelj se je tekom 30 let zelo ojačil in znaša blizu polovico vseh državljanov.

Od leta 1900. do leta 1910. je padel prirastek prebivalstva na 8·5%, to se pravi, na 1000 prebivalcev je prirastlo le 85 oseb. A kljub temu je število Madjarov vendar narasčalo in pridobili so v tem desetletju + 3%.

Madjari so se tako množili: Leta 1880. 41·2, leta 1900. 45·4, leta 1910. 48·0%.

Število Slovakov je pa tako-le padalo: Leta 1880. 11·9, leta 1900. 10·5, leta 1910 9·4%.

Med 1000 prebivalci Ogrske je bilo Slovakov: Leta 1880. 119, leta 1900. 105, leta 1910. 94.

Te številke nam jasno kažejo, kako Ogrzi zatirajo Slovake. Od leta 1906. do leta 1910. je priraslo Slovakov le 26.607 oseb, in to je za narod, ki šteje 2 milijona duš, vendar premalo. Saj je vendar znano, da je na Ogrskem v istini najmanj 3 milijone Slovakov.

In sedaj si oglejmo versko statistiko. Na Ogrskem je bilo naštet:

	1. 1880.	1. 1910.
katol. latin. obreda	7,849.692	10,800.764
kat. grškega obreda	1,500.491	2,014.470
helvetov	2,031.803	2,602.545
luteranov	1,122.849	1,931.509
pravoslavnih	2,434.890	2,970.185
judov	638.314	998.621

To se pravi v procentih: katoličani lat. obreda leta 1880. 50·1, leta 1910. 52·1%; katol. grškega obreda leta 1880. 9·6, l. 1910. 9·7%; helveti leta 1880. 13, leta 1910. 12·5%; luterani leta 1880. 7·2, leta 1910. 6·4%; pravoslavni leta 1880. 15·60, leta 1910 4·3%; židje leta 1880. 4·1, leta 1910. 4·5%.

Narščaj judov na Ogrskem je absolutno in relativno strašanski. Tekom 30 let so narasli judje na Ogrskem od 638.314 na 998.621 oseb. Smo pa prepričani, da ima cela Ogrska v resnici najmanj 1½ milijona judov. Cele nekdanje slovaške vasi so padle v roke judom. Slovaki so izginili, ugonobilo jih je ali judovsko žganje ali so se izselili v Ameriko. Na njih mesto so prišli judje, in cela Ogrska mgoli judov. Ogrska je bolj preplavljena od judov, kakor Galicija in Rusko-Poljsko. Cela ogrska država je v rokah judov. Najzagrizenejši Madjari so judje. Vsa državna uprava, ves denar, finančni zavodi, univerza, vse je v rokah čifutov. Madjarsko plemstvo je izginilo. Na gradovih in plemenitaških posestvih bivajo sedaj sinovi Abrahama, baron Kohn in consortes.

In kakor je v državi, tako je tudi v cerkvi. Ako postane rojen Slovak duhovnik in ako ne postane Madjaron, ne dobi župnije in vse svoje življenje do smrti mora ostati duhovni pomočnik. V ogrskem episkopatu je postal v preganjanju slovaških duhovnikov zloglasen nitranski škof Emerich Bende, ki je grozno preganjal svojemu rodu zveste slovaške duhovnike. In nič boljši ni bil škof Paroy in rajni ostrigomski škof Szmrecsanyi, po imenih rojeni Slovaki.

Dne 6. februarja 1914 so prinesle češke »Nar. Listy« če tudi morebiti malo pretiravano poročilo: »Pričakovalo se je, da bodo sedaj slovaški duhovniki obvarovani pustege preganjanja madjarskega šovinizma (narodne prenapetosti), ker je zasedel prestol primasa ogrskega kraljestva rojen Slovak iz Skalice Černoh, ki ga ni oviralo njegovo slovaško rojstvo, da ne bi dosegel tako visokega dostojanstva. A odpadnik ostane odpadnik in nima spoštovanja do svojega materinega jezika, če se tudi v purpur oblači. To priča dogodek zadnjih dni, ko so bili iz ostrogomskega semenišča zapodeni trije slovaški bogoslovci na ukaz primasa Černohe — Č. Čech, Jan Kohutovič in Jan Petrovič — zapodeni samo zato, ker se čutijo kot Slovaki, ali po uradnem besedilu izključevalnega dekreta »zaradi sumljivega nagnjenja k skrajni slovaški smeri (strani)«. V danem zgledu so pokazali »skrajno slovaško smer« s tem, da so se mudili koncem lanskega leta v semenišču dolgo v noč in se razgovarjali s kapelanom Macháčkom, o katerem je trdil njegov župnik Novotny — tudi eden izmed pristnih potomcev Arpadovih — da je trd Slovak. Zapodeni bogoslovci so bili najboljši dijaki in njih npravno obnašanje vzorno, tako da so jim njih predstojniki svetovali, da naj prosijo za sprejem v čisto madjarska semenišča.

O preganjanju Slovakov po Madjarih v državi in cerkvi bi se dale pisati cele knjige.

J. S v a t o ň.

Politične vesti.

Laški in avstrijski zunanji minister v Opatiji.

Laški zunanji minister Di San Giuliano in grof Berchtold sta se dne 14. t. m. sešla v Opatiji, da se posvetujeta o najnujnejših zadevah, kakor o Albaniji, kjer ni miru. Že ob prihodu Di San Giuliana se je dogodil značilen dogodek, ki more nas Jugoslovane edino le razveseliti. Župan opatijski, deželni poslanec istrski, dr. Andrija Stanger, je namreč dobil povabilo, da

pozdravi italijanskega ministra. Župan dr. Stanger se je tudi odzval povabilu in je v imenu občine opatijsko - voloske nagovoril italijanskega ministra v krasni — hrvaščini, izpregovorivši le na koncu svojega pozdravnega govora nekaj besedi v italijanskem jeziku. Tudi predsednik zdraviliške komisije, dr. Glax, ni pozdravil Di San Giuliana niti v nemškem niti v laškem jeziku, temveč v francoskem jeziku, da je tako italijanski minister zunanjih stvari takoj ob svojem prihodu v Opatijo dobil prvi vtisk, da se nahaja na slovanskih tleh.

Šolstvo.

Usposobljenostni izpiti iz slovenščine v teoriji in praksi. Zloglasne »bikovske skupine« Posnikove so prišle zaslužno v razgovor tudi v deželni zboru. Pri tej priliki se je oglasil deželni šolski nadzornik Janez B e n d a in s povdarkom slovesno izjavil, da načeluje on sam usposobljenostnim izpitom, ter zagotovil, da se pri izpraševanju postavo postavno. Deželni šolski nadzornik Janez Benda torej jamči s svojo osebnostjo širši javnosti o zakonitem postopanju pri usposobljenostnih izpitih na učiteljski v Celovcu. Širši javnosti pa so tudi znane vse nepravilnosti in nezakonitosti pri izpraševalnem postopanju. Glejmo, kaj določajo predpisi glede usposobljenostnih izpitov za ljudske in meščanske šole. Člen II. 10. (3. odst.) se namreč glasi: »Die Lehrbefähigung kann nur erteilt werden, wenn der Kandidat die betreffende Sprache mündlich und schriftlich richtig gebrauchen kann.« Slovensko: »Učiteljsko usposobljenost se more le tedaj priznati, če zna kandidat dotični jezik pravilno rabiti ustmeno in pismeno.« — 6. (3. in 4. odst.): » . . formale Forderung ist, daß der Kandidat sich in zusammenhängender Rede klar und bestimmt zu äußern vermag. Den Kandidaten, welche für zwei oder mehrere Unterrichtssprachen die Lehrbefähigung in demselben Termine erlangen wollen, sind aus jedem Prüfungsgegenstande Fragen zur Beantwortung in jeder der betreffenden Sprachen zu stellen.« Slovensko: » . . formalna zahteva je, da se zna kandidat v nepretrganem govoru jasno in določno izražati. — Kandidatom, ki si hočejo pridobiti v isti dobi učno usposobljenost za dva ali več učnih jezikov, se morajo staviti vprašanja v vsakem izmed dotičnih jezikov iz vsakega izpitnega predmeta.« — Zares lepa teorija, a praksa nas žal uči drugače. Kako se obvlada jezik ustmeno in pismeno, kažejo »bikovske skupine«, katerih izumitelj je neverjetno celo aprobiran za meščanske šole, urejuje in prevaja »slovensko prilogo«, poučuje slovenščino na meščanski šoli v Celovcu in — čujte! — tudi na učiteljski, čaka, da se imenuje za učitelja tam in pokliče v izpraševalno komisijo za ljudske in meščanske šole. »Bikovske skupine« in izpraševalec iz slovenščine za ljudske in meščanske šole — wie reimt sich das zusammen? Gospod deželni šolski nadzornik, ali se ni pod Vašim predsedstvom aprobiral oče teh proslulih »Bikovskih skupin«? Ali ne morete ali ne marate razločevati milega slovenskega jezika od Posnikove kolobocije, ki je res neka nova slovenščina, ki se nikjer drugod ne piše in ne govori in je res nihče ne razume. Trdimo: oboje je res! Ne morete in ne marate! Vsa slovenska javnost izraža svoje nezadovoljstvo in nezaupanje v sestavo kakor v postopanje sedanje komisije. Kako izpraševati kandidate iz vseh predmetov v obeh jezikih, če vsi člani komisije sami niso večji slovenščine, da je — smelo trdimo — sploh ne razumejo. G. Benda, ali imenujete to postavno, pravilno postopanje? Po predpisih so usposobljenostni izpiti javni, bi li ne bilo zanimivo poslušati, kako bodo »Schulvereinski« varovanci žlabudrali, ko si bodo v potu svojega obraza služili judeževe groše — »Schulvereinske« štipendije. — Hrvatsko-slovenski klub in c. kr. ministrstvo pa opozarjamo na te nezdržljive razmere na celovškem učiteljski, kakor o slovenskem šolstvu koroškega vilajeta sploh ter prosimo nujno odpomoči!

Ako še niste, pošljite naročnino!

Protestni shod

„Katoliškega in političnega društva za Slovence na Koroškem“

zoper tlačjenje koroških Slovencev

se vrši v sredo 22. aprila 1914 v Velikovcu, v „Narodnem domu“ ob 1. uri popoldne.

Korošci, odgovorimo nemško nacionalnim hujskacem, ki hočejo vzeti slovenskemu kmetu zadnje pravice pri sodiščih in možnost zagovarjati se in braniti tam uspešno svoje premoženje, svojo čast in svoje življenje!

===== **Vsi na shod!** =====

Dnevne novice in dopisi.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand se je z gospo kneginjo Hohenberg in z otroki udeležil procesije pri vstajenju pri Sv. Justru v Trstu.

Občni zbor »Slovenskega šolskega društva«, ki se je vršil na Velikonočni ponedeljek v veliki dvorani Narodnega doma v Pliberku, je bil zelo dobro obiskan. Zbralo se je nad 200 zavednih slovenskih posestnikov in mladeničev iz bližnje in daljne pliberške okolice; tudi velikovski in železnokapelski okraj sta bila zastopana, kar gotovo znači, da se naše ljudstvo zelo zanima za šolsko vprašanje. — Na občnem zboru se je tudi pokazalo, da je zahteva po preustrojitvi ljudskih šol na slovenskem Koroškem v tem zmislu, da se upelje slovenski jezik kot učni jezik, vseobča, in da ni preustrojitev šol mogoče želja samo treh že znanih občin pliberškega okraja. Slišale so se pikre opazke na šolske oblasti, ki še do danes niso vpeljale na šolah v Strojni, Št. Danijelu in Vogerčah slovenskega učnega jezika, dasi jim je to upravno sodišče izrecno naročilo, so zborovalci odločno zahtevali, da se slovenske potrpežljivosti naj ne preskuša predolgo. Šolske oblasti, ki so takrat, kadar gre proti kakemu slovenskemu krajnemu šolskemu svetu ali proti Slovencem sploh tako iznajdljive, da znajo paragrafe tudi na glavo postavljati, naj se nikakor ne izgovarjajo s pasivno rezistenco deželnega odbora, ker jim taki izgovori ne delajo posebne časti! Na občnem zboru je poročal tudi gospod poslanec Grafenauer. Radi pomanjkanja prostora prinesemo natančnejše poročilo v prihodnji številki.

Proslava 500letnice zadnjega ustoličenja koroškega vojvode v Mariboru. Narodna društva v Mariboru priredijo v Narodnem domu na Belo nedeljo, dne 19. aprila, veliko slavnost z obširnim in sijajnim sporedom v proslavo 500letnice ustoličenja koroških vojvod.

Umrl je v Celovcu 12. t. m. profesor dr. Karol Franscher, rojen Nižji Avstrijec. Na celovško gimnazijo je prišel l. 1887. Doživel je starost 62 let.

Nabor. Pri naboru dne 14. t. m. pri dopolnilnem okrajnem poveljništvu v Celovcu je bilo od 44 nabornikov potrjenih 20.

Promet celovške električne na praznike. Na Veliko noč se je poslužilo celovške električne železnice 8224 oseb. Čez praznike se je vozilo v celem 20.000 ljudi, od teh samo na jezero 6482 in na pokopališče v Trnjo vas 4372.

Nesreča pri streljanju. Na Veliko noč so pripeljali v celovško bolnišnico nekega hlapca iz Želuč ob Dravi, ker mu je pri streljanju na Veliko soboto strel iz možnarja odstretil desno roko in nekega fanta iz Škofič, ki ga je osmodil smodnik na obrazu.

Romarski vlak iz Rima je pripeljal 14. t. m. preko Trsta v Celovec 300 romarjev, ki so se po enournem odmoru odpeljali naprej proti Dunaju.

Velikonočni tatovi. Pri Krajcarju v Pečah pri Podkloštru so neznani tatovi ukradli vse svinjsko meso, da so imeli na Veliko noč lepo pojedino. Samo eno klobaso so milostno pustili za podložek.

Žrtev poklica. V Rutah pri Bleibergu si je zastrupil kri zdravnik dr. Ertl in po preteku štirih dni umrl. Bil je star šele 29 let.

Pazite na otroke! Pri Paternionu se je 4letna Ana Stefler napila lizola iz steklenice in hudo obolela. Kako morejo biti starši tako brezvestni, da hranijo lizol v steklenici na takem kraju, da ga dobi lahko otrok v roke! — V Doleh pri Borovljah je kajžarica Apolonija Binder pri svoji snehi umivala posodo. Eno posodo je napolnila z vrelo vodo in jo postavila na stol. V sobi je bila tudi Ana Binder in njen 21 mesecev stari otrok Ana. Ker je bila voda prevročna, je šla Apolonija Binder v kuhinjo po mrzlo vodo. Ana Binder je za trenotek obrnila hrbet svoji hčerki Ani, ker je imela opravke z drugim otrokom. V tem trenutku je mala Ana zvrnila posodo z vrelo vodo, ker je najbrž hotela splezati na stol. Otrok se je tako opeknel, da je umrl. Nesreča res nikdar ne počiva.

Policijski pes »Fix Harrak« iz Št. Vida ob Glini se je izkazal. Na državni obrtni šoli v Celovcu je nekdo ubil 28 šip. Pripeljali so tja policijskega psa, ki je takoj dobil sled, ki je vedla v Schiffgasse, kjer so dobili zlikovca. Isti pes je tudi izsledil morilca Jožefine Finding v Mittewald.

Grozen umor mladega dekleta. Iz Beljaka se nam poroča: Na velikonočno nedeljo se je zgodil v gozdu pri Mittewald zločin, ki je razburil vse prebivalstvo v mestu in okolici. Popoldne ob pol 5. je slišal v lesu lovec Šimen Unterkofler stokanje. Pod dračjem je našel z razbito glavo v krvi ležati umirajočo mlado dekle, ki je imelo čisto raztrgano obleko. Šel je po krepčilo, in ko se je vrnil, je dekle že izdihnilo. Naznanil je takoj orožnikom v Bleibergu. Še isti večer je prišla iz Beljaka komisija, ki si je ogledala truplo in kraj umora. Deklica je ležala kakih 150 korakov strani od gostilne v Mittewald, v kateri pa se zdaj ne toči. Najbrž je deklica šla iskat rože in se je sešla tam z morilcem. Med obema se je moral vneti hud boj, kar kažejo sledovi. V krog 50 stopinj so ležale na tleh raztresene reči umorjene deklice, zlata ura z raztrgano dolgo verižico, klobuk, ročna torbica in dva žepna robca nesrečnega dekleta. V bližini je bila klop in miza brez deske. Izmed štirih kolov za mizo je morilec izdrl enega in ž njim ubil deklico. V njeni torbici so našli velikonočno karto, po kateri so dognali, da je umorjena 17 let stara Jožefina Finding iz Bleiberga, ki je služila pri gospe J. A. Willner v Beljaku in je šla za Velikonoč obiskat domov svojega bolnega očeta. Sledovi odtiskov morilčevih čevljev so kazali, da je morilec kak vojak. Komisija je pustila dekleta na licu mesta in se je drugo jutro vrnila s policijskim psom »Fix Harrak« iz Št. Vida. Pes je povohal kol in takoj začel slediti. Sled je vodila naravnost v kasarno v gornji Beli pri Beljaku, in sicer v kantino in odtam v zapor, kjer je pes zalajal nad zaprtim vojakom 3. gorskega topničarskega polka. Vojaka so že v nedeljo zaprli, ko se je izvedelo o umoru, ker je prišel domov s krvavo bluzo. Ko so peljali psa v sobo, kjer je bila obleka in obuvalo topničarja, je zopet lajal. Mož je tajil. Ko so ga pa privedli na lice mesta, je priznal, da je dekle ubil ob 11. dopoldne; popoldne ob treh se je vrnil k umorjenki, da se prepriča, če je že mrtva. Ker je še dihala, ji je s kamenom zdrobil črepinjo. Morilec pravi, da je bil sam in ni imel sokrivca, kakor se je izprva mislilo, tajil je pa, da bi bil umoril deklico iz nečistih namenov, na kar je vse kazilo, pač pa trdi, da jo je oropal 60 vinarjev. Mrliča so prepeljali v Bleiberg. Finding je bila pridna in poštena deklica. Morilec je 22 let stari Janez Laschitz iz Ljutomera in je bil že zaradi posilstva in tatvine predkaznovan. Vse si je oddahnilo, ko so morilca odpeljali v garnizijski zapor.

Poizkušeni umor in samoumor. Velikonočni ponedeljek ob 7. uri zvečer je streljal v Celovcu vrtnarski pomočnik Lovrenc Gorenjak iz Šmartna pri Celovcu na prostoru med Gledališkim trgom in Št. vidskim obmestjem na služkinjo Ano Ruprecht, ki je služila pri advokatu dr. Lugerju. Oddal je na dekleta tri strele, katerega eden je zadel dekleta na levem licu pod ušesom. Krogla je obtičala v kosti. Fant je zbežal, dekle pa je šlo še domu, pa se je v veži zgrudilo. Dr.

pl. Arlt jo je obvezal, nakar so jo prepeljali v deželno bolnišnico. Morilca so našli v Herberterjevem vrtu s prestreljenim srcem. Na deklico je streljal, ker ga ni marala. Popačena mladina!

»Sveta vojska« se imenuje bojno društvo Slovencev zoper gnjusno žganje-pitje in redno pijančevanje; skupina za Koroško ima svoj sedež in uradno pisarno v »Mohorjevem domu« (I. nadstr.) v Celovcu, Vetrinjsko obmestje 26. — Tajniške posle je prevzel tiskar g. Peregrin Vunček in prosimo vse tozadevne dopise in želje naslovljati na tajništvo »Svete vojske« za Koroško v Celovcu (Mohorjeva tiskarna). V pisarni, oziroma pri tajniku se dobe abstinenčni znaki, pravila za ustanavljanje društev »Sveta vojska«, kakor vsakojaka druga pojasnila. — V bližnji bodočnosti (okrog Binkošti) se namerava zoper pogubonosno pijančevanje po vsem slovenskem delu Koroške zistematično delo z rednimi razjasnilnimi predavanji (pojasnjena s slikami) o resnični ničvrednosti alkoholovi. Kjer si žele v kratkem takega predavanja, naj nam takoj javijo v Celovec z morebitnimi podrobnejšimi željami vred. — Vse »Sveto vojsko« zadevajoče osebne pogovore sprejemata škofijski duhovni voditelj vlč. gosp. župnik Tomaž Ulbink, Kazaze, ter g. dr. Valentin Rožič; pismeni promet rešuje tajništvo. — Organizacija se priporoča vsem, ki potrebo in nujnost zmerne gibanja pojmujejo, da v svrhu protialkoholne propagande darujejo kaj gnotne podpore. Toplo priporočamo naročbo slovenskega protialkoholnega glasila »Zlata doba« v Ljubljani. Istotako se uljudno priporoča v odjemanje in razširjenje »postni pastirski list 1914 za krško škofijo«.

Nov strokovni slovenski list. V Ljubljani je začel izhajati strokovni list »Obrtni Vestnik«, ki je kot edini list te vrste namenjen obrtnikom sploh. List se peča s strogo strokovnimi in stanovskimi zadevami obrtnikov. Zato priporočamo tudi našim obrtnikom na Koroškem, da zahtevajo doposiljatev na ogled. List izhaja mesečno dvakrat in stane letoletno 5 K. Upravništvo je v Ljubljani.

Avtomobilna vožnja se otvori s 1. majnikom med Rečico na Paki in Gornjimgradom na Štajerskem.

Mlekarski tečaj na Vrhniki se prične 4. maja t. l. Termin za vlaganje prošenj za vsprejem v tečaj se je podaljšal do 24. aprila t. l. Prošnje je vlagati pri deželnem odboru v Ljubljani.

Medveda ujeli. Posestnik Fircik v Zadolju na Dolenjskem je ujel lepega mladičamedveda v gozdu nad Zadoljem pri Ribnici. Žival je prav dobre volje in obeta udomačiti se. Gospa Rudeševa je ponudila zanj 100 K.

Podražen kruh. Peki v Gorici so podražili kruh, in sicer kar za 4 h pri kilogramu. Zemljice so nekoliko manjše.

Aretirana socialistinja. V Trstu so zaprli uslužbenko v socialdemokratski Delavski konsumni zadrugi Marijo Mahorčič, ker je na sumu, da je sodelovala pri tatvini 15.000 K, ki se je v tem zavodu zadnje dni zgodila.

Avstrijski topovi za Abesenijo. V Abesenijo je bilo poslanih z Dunaja 100 oblegovalnih topov z municijo in municijskimi topovi vred. V Trstu so jih naložili na ladjo »Spuma«, da jih prepelje v Djibuti.

Servus šviha! V Prosnici na Moravskem je bil obsojen socialni demokrat Trnka na 20 K, ker je narodnemu socialcu Černiju zaklical: »Servus šviha!«

Z letalnim strojem v Rim. Znani letalec Widmar v Trstu je z letalnim strojem »romal« v Rim. Vzletel je iz Portorose pri Piranu in preletel visoke Apenine v višini nad 2000 m.

Drzen francoski zrakoplovec. Francoski zrakoplovec Pegoud je znan po svojih drznih, vratolomnih poletih z letalnim strojem. Na velikonočno nedeljo popoldne so imeli Goričani priložnost, opazovati drugega takega francoskega mojstra. Zrakoplovec Chevillard se je s svojim strojem prekopicaval po zraku, kakor mladi fantje obračajo kozolce na trati. Francoz je vodil letalo večinoma z levo roko, z desno je mahal v pozdrav in zraven pušil cigarete.

Spomin na strašen zločin. »Slovenec« poroča: Pred sedmimi leti so odkrili v nekem selu pri Motovunu strašen zločin. Po-

sestnika Oklena so našli mrtvega. Čez dva meseca potem so ljudje zapazili, da se na dvorišču njegove hiše dva psa trgata za človeško glavo. Dognali so, da je glava Oklenova. Kmalu so prišli na to, da je zločin izvršil njegov 17letni sin Mihael. Očeta je umoril iz sovraštva, ker se je oče hotel drugič oženiti, truplo razkosal in zagrebel, da so je pozneje psi izkopali, jetra pa izrezal iz trupla, jih spekel in pojedel! Sodišče je kmalu spoznalo, da je fant nor. Dali so ga v norišnico, iz katere pa je kmalu utekel. Potem je živel cel čas v Istri, ne da bi se zanj zmenili, ker ni nič napačnega počel. Te dni pa je nekega starca povozil. Orožniki so ga prijeli in zdaj je zopet moral nazaj v norišnico. Še danes se baha s svojim grozovitim činom.

Rudarsko zavarovanje zoper nezgode. Rudarjem se je vendar enkrat izpolnila dolgoletna in opravičena želja. Po pravici so se pritoževali rudarji, da so veliko na slabšem, če se jim zgodi kaka nesreča, kakor drugi delavci. Rudarji so bili dosedaj sicer pri bratovskih skladnicah zavarovani, ali od bratovskih skladnic niso dobivali tolike odškodnine, kakor drugi delavci od svojih nezdognih zavarovalnic, in ker priznava bratovska skladnica svojim članom preskrbnino le, če so popolnoma nesposobni, ne ozira se pa na nesposobnost za nekatera težka dela, kakor postava o nezgodnem delavskem zavarovanju. Skoraj 25 let so se rudarji že potegovali, da se zanje uvede za slučaj nezdognih zavarovanje kakor za druge delavce. Tudi naše slovenske krščanske delavske organizacije so vztrajno in odločno zahtevale, naj se rudarji za slučaj nezdognih zavarujejo. Tozadevni zakonski načrt je državni zbor že sprejel. Ker se je med tem državnim zborom odgodil in gosposka zbornica te postave ni mogla več rešiti, je vlada nezgodno zavarovanje rudarjev uveljavila s cesarsko naredbo po § 14. To zavarovanje se izvede najslednje 1. januarja 1915. Za rudarje je bil ta zakon najlepši piruh.

Naseljevanje v Srbiji. Srbsko poljedelško ministrstvo je obvestilo razna društva, da ne nasprotuje naseljevanju čeških kmetov v Novi Srbiji in da nakaže kolonistom zemljo. Nemškim poljedelcem pa naseljevanje prepoveduje.

Kako je živel minister Zaleski? Ravno na sveti večer leta 1913. je umrl finančni minister grof Zaleski, po rodu Poljak. O njegovem zasebnem življenju poročajo poljski časniki sledeče: »Versko življenje pokojnega grofa in njegove družine je bilo skoraj samostansko. Vsak dan se je v njegovi hiši brala zjutraj sveta maša, katere se je udeležil minister z vso svojo družino in služabniki. Sam je vsak dan prejel sveto obhajilo. Po zajtrku je bil čas določen za delo. Ravno tako po kosilu: kratek oddih in zopet na delo. Ob 5. uri so bile v domači kapeli litanije z blagoslovom, pri katerem je minister prav rad sam orgljal. Potem je sledil izprehod in čas do večerje se je porabil za resne in verske pogovore. Ob 9. uri zvečer je bila v kapeli večerna molitev, po kateri je šel vsak k počitku. Kakor je minister Zaleski živel, tako je tudi umrl, previden s sv. zakramenti in udan popolnoma v božjo voljo. Še pred smrtjo si je prepovedal vsak sijaj pri pogrebu in izrazil željo, naj se mu nikar ob odprtem grobu ne govori v slovo. Zaleski je bil nenavadno nadarjen in izobražen. Njegova izredna bistrost duha je bila splošno priznana, ne le v Avstriji, marveč tudi v inozemstvu.

Glavni urednik vladnega lista v Nemčiji za razdelitev naše države! Dr. Oton Rottermann je glavni urednik znanega glasila nemškega državnega kanclerja »Nordde. Allgemeine Zeitung«, in sicer za oddelek, ki obravnava zunanje zadeve. Kar navedeni list zapiše, velja in je sodba nemšk. kanclerja, ki vodi zunanjo politiko naše nemške zveznice. Zdaj se pa poroča, da je dr. Rottermann na nekem javnem shodu govoril to-le: »Vedni razvoj armade dovede do gospodarskega propada evropskih držav, če se bodo armade tako razvijale, kakor se dozda razvijajo. Edina možnost, da se trajno zagotovi evropski mir, je, da se ognjišče Evrope, avstro-ogrsko monarhija, tako razdeli, kakor je to »Novo Vreme« predlagalo. Rusija kakor Francija bi dobili ozemlje, ki je zahtevata, nemške kronovine (avstrijske) bi pa uživale namesto narodnih in plemenskih

političnih sporov dobrobit nemške kulture v miru.« Zdaj naj se pa zanašajmo na našo »nibelungtreue« zaveznicu, ko že tak mož govori o razdelitvi Avstrije!

Kako je z nakupom zemlje v Bosni in Slavoniji? Rafaelova družba je poslala dva odbornika v Bosno in Slavonijo, da se sama prepričata in dogovorita glede nakupa zemlje za naše ljudi, ki bi jih veselilo, naseliti se tam doli. V Bosni se dobi zemlja, še bolj pa v Slavoniji, na katero bi se naši ljudje lahko naselili. Seveda je potreba za to nekaj denarja. Nekaj bi ga morali sami imeti, nekaj bi se pa dobilo v posojilnicah in bankah v Ljubljani ali Zagrebu ali Bosni. Najbolj previdno bi bilo, če bi si tisti, ki žele iti doli, zemljo sami ogledali, ker za druge ljudi je težko nositi odgovornost. Če pa Rafaelovi družbi zaupajo, jim pa že ona posreduje. Slišimo pa, da se dobi zemlja tudi v Beli krajini na Kranjskem, kamor bo ravno sedaj nova železnica stekla. Nekoliko truda bo pač na novi zemlji. A tudi v Ameriki se dolarji po cesti ne pobirajo. Kdor se prvega truda ne bo ustrašil, si lahko napravi lepo domačijo. Svetá in dela za pridne roke je dosti bliže kakor je Amerika. Če se tuji iz daljnih krajev, iz Nemčije, Poljskega in Mažarskega trumoma naseljujejo v Bosni in v Slavoniji, zakaj bi za nas Slovence to ne bilo, ki sta nam Bosna in Slavonija veliko bližje? Bolje bi bilo, da so naši ljudje svobodni kmetje v nam sosednih deželah, kakor pa sužnji v tovarnah in podzemeljskih rudokopih v Ameriki, kjer se jih toliko ponesreči. Kmečki stan je najbolj naraven in zdrav stan. Tudi bi v teh slovanskih krajih naši ljudje ostali lažje zvesti svoji veri in svojemu rodu, kakor v tuji Ameriki. Zato še enkrat priporočamo naseljevanje v teh krajih. Ko bodo enkrat naši prvi rojaki doli, potem bo lažje šlo. Le začetek je težak, pa se ga ne smemo ustrašiti. Če so te težave premagali drugi, zakaj bi jih mi ne? — Rafaelova družba, Ljubljana, Dunajska cesta 29.

Grška se pripravlja. Grška vlada je sklenila pogodbo z neko newyorško ladjedelno družbo, da ji prepusti neko za Kitajsko zgrajeno križarico s 26.000 tonami za 6.000.000. V Franciji naročeni grški dreadnought bo večji, hitrejši in močnejši, kakor so prvotno nameravali.

Na Japonskem je umrla po kratki bolezni japonska cesarica.

Boji v Afriki. »Agenzia Stefani« poroča iz Bengazija, da je posadko v Bugabalu zjutraj dne 6. t. m. napadlo 600 vstašev pešcev in 100 konjenikov. Vstaši so imeli tudi dva topova. Boj se je bil do opoldneva. Popoldne se je boj obnovil. Laška infanterija je vstase napadla z bajoneti in jih zapodila v beg. Vstaši so izgubili 100 mrtvih in ranjencev. Lahi so imeli tri mrtve in šest ranjencev.

Drobne novice. V Vratislavi na Nemškem je invalid Bräuer prerezal ponoči svoji ženi vrat, zažgal stanovanje in nato izvršil samomor s tem, da si je prerezal žile na rokah. — Pri Monakovem na Bavarskem sta ponesrečila vojaška letalca, en poročnik in en nadporočnik. Letalni stroj se je razbil, en vojak je obležal mrtev, drugi pa je smrtno nevarno ranjen. — V Labudu je umrl 83 let stari Radeckijev veteran Janez Štravs, ki se je udeležil več bitk leta 1859 in 1866 na Laškem. — Na Dunaju je oblast razpustila občni zbor društva »Svobodna šola«. Na shodu je govoril socialdemokratski poslanec Glöckel o »klerikalizmu« v Avstriji. Mož je gotovo razumel pod besedo »klerikalizem« katoliško Cerkev in zato je moral nehati govoriti. Na ulici so zborovalci demonstriali, policija je pa aretirala osem oseb. — V Slovenski Bistrici na Štajerskem je 7. t. m. odstopil župan Stiger, hud nemškutar. Pravijo, da zavoljo tega, ker poka na nemški strani na vseh krajih. Okrajna hranilnica, spor med Nemci, falirana železnica, falirani cestni načrti, napredovanje Slovencev. — Zrakoplov »Citta di Milano« je bil prisiljen, da se je pri Cantuu izkrca. Obkolila ga je velika množica. Zrakoplovci so opozarjali gledalce, da naj ne kade. Iz neznanih razlogov je pa zrakoplov razpočil, 50 oseb je bilo lahko ranjenih. — Nemški državljani Mischewski je nehote poletel z letalnim strojem čez mejo na ruska tla, kjer je bil zato obsojen v trimesečni zapor. Čudno je, da nemški aviatiki radi »nehote« vodijo letalne stroje na francosko in rusko ozemlje.

Nesreča na morju. Iz Amerike poročajo: Ladja ribičev, ki so ob New Fundlandu lovili obmorske živali, je zadela ob ledeno goro. Ladje so rešile 40 napolzmrzlih ribičev, 50 trupel ribičev, ki so zmrznili ali utonili, so spravili na rešilne ladje. Vseh ponesrečencev še niso dobili. Bati se je, da sta se ponesrečila 102 ribiča.

Podljubelj. (Dr. Maurer išče vodo.) Vas Podljubelj nima prave pitne vode, zato so se vaščani dogovorili, da zložijo 1500 K za vodovod. Takoj se jim je ponudil velik prijatelj vode, zdravnik dr. Maurer iz Borovlj, da jim gre pri podjetju na roko. Onjem se je do sedaj sicer samo še slišalo, da je velik častilec šampanjca. Pa zakaj bi ne znal ceniti vrednosti vode, vsaj za druge! Torej ta dr. Maurer je privlekel nekega neznanca, inženirja ali nekaj takega, ki ima menda inštrument, da zanesljivo — kakor pravijo — poišče vodo. Ta inštrument pa je malo nad vasjo ob cesti pokazal na vodo — in sicer vigredi, ko se sneg taja. Ljudje so se čudili, da bi bil dobiti v samem pesku in produ vrelec, ali dr. Maurer je prisegel na inštrument. Začeli so torej kopati, najprej pošev v breg, ali vode ni bilo. Potem so kopali navzdol in glej, kmalu se je v jami nabrala neka luža. Voda, voda! se je razleglo po okolici in dr. Maurer je pustil vse vkup in jo hitel gledat. Pa smola, ko pride na lice mesta, vode ni bilo več! Kakor da bi se skrila pred njim, ki jo je toliko časa sovražil. Bila je namreč sama snežnica. Kopali so še nekaj časa. Ko pa vode le ni bilo in so stroški narasli že nad par tisoč, vaščani niso več zaupali v nezmotljivost dr. Maurerja. Opustili so kopanje in se zadovoljujejo še nadalje z vodo iz potoka. Radovedni smo, če se bo dr. Maurer kdaj sprijaznil z vodo.

Prevalje. (Slovenska Straža.) Na velikonočni ponedeljek popoldan po večernicah je imela tukajšnja podružnica Slov. Straže svoje zborovanje. V krasnih besedah je obrazložil g. državni poslanec Gostinčar delovanje Slov. Straže. Medtem ko Súdmarka deluje na bojevit način, je delovanje Slov. Straže le defenzivno — ona samo brani — medtem ko Súdmarka napada. Zato je pa dolžnost vsakega poštenega Slovenca, da podpira z vsemi močmi Slov. Stražo, katera posebno za našo Koroško skrbi kot dobra mati. Nato so naša vrla dekleta igrale lepo igro: Dve materi. Ljudstva je bilo silno veliko, tako da bode Slov. Straža dobila lep čist dobiček. Da bi se tudi pri drugih prireditvah tako pridno in v mnogem številu udeležili!

Št. Jakob v Rožu. (Občinske volitve) smo imeli v torek po Veliki noči. Zmagali smo v vseh treh razredih; vsi naši možje so bili izvoljeni soglasno. Nemčurji so se zbal zavednosti naših volilcev in ni nobenega blizu. Št. Jakob je in ostane slovenski!

Prevalje. (Jugoslovanska strokovna zveza.) Na velikonočni ponedeljek po ranem opraviču se je vršil tu ustanovni shod skupine Jugoslovanske strokovne zveze. Govoril je g. državni poslanec Gostinčar, ki je v krepkih besedah razložil pomen J. S. Z. Pristopilo je 33 delavcev k Zvezi. Domači gospod župnik je navduševal zbrane delavce k pristopu ter v jedrnatih besedah razložil, da je delavec socialdemokrat izdajca ali zaničevalec vere in svojega naroda. — Vsi tisti delavci, ki so pristopili k J. S. Z., in tudi drugi se za Belo nedeljo tem potom vabijo k mesečnemu zborovanju. Ker je volitev odbora na dnevnem redu, naj pridejo gotovo vsi člani polnoštevilno.

Št. Jakob v Rožu. Pri vsakih občinskih volitvah so do sedaj nemškutarji skušali dobiti našo občino v svojo pest, pa vselej so pošteno propadli. Tudi letos so videli, da nimajo pričakovati nič drugega. Pa kaj so pogruntali njih modre glave? Pisali so pismo na občinski urad, torej na župana in prosili, da bi njihovi pristaši dobili v občinskem odboru tri mesta in v obeh krajnih šolskih svetih po eno. Pa so se seveda vrezali. Kakor drugi župani, tako tudi naš g. župan nima te oblasti, da bi odborniška mesta delil kakor deli beračim krajcarje. Odbornike voli naša stranka, ne pa župan sam. Zato jim je moral g. župan odgovoriti, da jim ne more ustreči, ker kaj takega ne spada v njegov delokrog. S tem torej ni bilo nič, volitve se udeležiti, bi bilo

tudi zastoj. Oj kaka smola! V svoji jezi se hočejo, kakor se sliši, pritožiti zoper volitve, češ, da še vedeli niso zanje, ker so bile samo slovensko razglašene. Pa kako dobro so vsi razumeli slovenski razglas, kaže posebno to, da je v onem pismu na občinski urad poleg nadučitelja Gornika in Tresoglava podpisani tudi g. Götz v Področici, ki je trd Nemec, doma na Nižje Avstrijskem. Hočejo nam le nagajati. Pa ne bo nič pomagalo!

Slov. Plajberk. Slabe razmere in še slabše izkušnje so tudi pri nas rodile spoznanje, da je alkohol poguba. Pije se namreč, hvala Bogu, veliko manj, in so oni, ki so žganje opustili, zelo zadovoljni. Značilno je, da v tem času tudi dosti manj »štajercev« prihaja med nas. Menda res cvete ta list samo med šnopsarji!

Peče pri Podkloštru. V Peče je privandral neki Karl Krobat. Prišel je iz nemškega Koroškega, pa njegovi starši so bili Slovenci, kakor pove že njegovo ime. Toda to samonasebi bi še ne bilo vredno, da bi se spominjali tega moža, ko bi bil pustil tam, odkoder je privandral, svoje sovraštvo do Slovencev, do cerkve in duhovščine. Človeku se želodec obrača, če sliši pogovore tega moža. Katoliškim Slovincem pravi, da so »podjarmljeni« (unterjocht), »verpafft«. O duhovnikih se je izrazil: Die Pfaffen gehören alle weg! Kake nazore da ima sicer o veri in Bogu sploh, tukaj ne bomo razkladali. Mož je bil tudi tisti, ki je pobiral po Pečah podpise za odpravo dvojezičnega napisa na postajališču v Pečah. Toda ljudje niso vedeli, zakaj da pobira podpise, ker je rekel, da samo zavoljo »Haltestelle«. Tako je podpise prisleparil. Naši dobri katoliški ljudje, ki so verni, so zares pohlevni kakor jagnje, ker sicer bi mu bili že pokazali, da se mora med nami obnašati drugače, če hoče med nami živeti. Končno se res vprašamo, ali smo res katoliški Slovenci na Koroškem takšni, da si sme ob nas vsak privandran birt čevlje brisati? Tako daleč pa še nismo prišli. Zato Krobata v njegovem interesu prosimo, da naj prav nič ne heca! Svoje nazore, ki pričajo, da možu niso vlivali v glavo pameti in znanja ravno z Nürnberger-trihtarjem, naj le ohrani zase in ne nadleguje domačega, poštenega ljudstva!

Grebinij. (Gospodarski shod.) Na Velikonočni ponedeljek se je vršil v Narodnem domu gospodarski shod, ki ga je priredilo politično in gospodarsko društvo. G. poslanec Ellersdorfer je najprej navzoče pozdravil in povabil tudi nasprotnike, naj se zanimajo za naše shode, na katerih se dela le za koristi naših gospodarjev. Omenil je potem novoustanovljeno društvo za prodajanje živine v Celovcu in dal besedo msgr. Podgorcu, da o tej zadevi poroča. Msgr. Podgorc je poročal najprej o združništvu sploh, posebno pa o zadrukah za prodajanje kmečkih pridelkov. — V Sinčivasi — Velikovcu se je pred 14 leti ustanovila zadruga in zgradilo lastno skladišče. Gospodarji so se prepričali, kolikega pomena je zanje dandanašnji tako društvo. Žito se v skladišču nabira in prodaja, kadar se po njem povprašuje, na trgu nikdar ni preveč ponudb, in kadar je cena prenizka, bodo vse zadruge s prodajanjem zadržavale. Tako je mogoče kmetu priboriti primerno ceno pridelkov. Žitna skladišča bodo pripomogla, da cene nikdar ne bodo več tako nizke, kakor so bile, preden smo ta skladišča napravili. Za taka skladišča je treba že veliko kapitala. Veliko več ga je pa treba pri skupni prodaji živine. Pri tem je treba milijona, tega mi Slovenci ne zmremo, zato pa pozdravljamo ustanovitev v Celovcu, katere se je udeležil kulturni svet, dežela Koroška, mesto Celovec in razna društva. Tudi mesto Celovec. Tudi mesta imajo svojo korist od naših gospodarskih organizacij in zato jih naj podpirajo. Gospodarska društva nikakor nimajo namena, podraževati živila. Priboriti moramo gospodarjem cene, pri katerih morejo shajati, ker bi sicer ljudje domovino zapustili in odšli. Delavec pa ima v mestih tudi pravico do kruha, ki ni predrag: kmet dela in delavec dela, oba plačujeta davke: to ste dve roki vsake države in ohraniti moramo obe. Ti roki pridelavate denar in plačujete davek. Cene živil v mestu pa niso odvisne le od žitnih cen in cen mesa. Na Dunaju se živi za 10 odstotkov ceneje kakor v Celov-

cu in v Ljubljani. To mora hudo čutiti vsak delavec in vsak uradnik. Celovec pa je tako drag, ker je za živila slabo preskrbljeno, slabo je aprovizijoniran. Boljše se bo preskrbelo in več živil spravilo na pravo mesto po družtvih. Treba je poskrbeti za prodajanje živine. Ne samo v takih letih, kot letos, ko so gospodarji trpeli pri živini silne izgube, marveč sploh trajno. Tistih premožnih trgovcev, ki so doslej prihajali na živinske tržne dni, ni več. Prihaja le še par mešetarjev. Celovski mesarji ne prihajajo več v Velikovec. Vsak pridelek, ki se naj proda, se mora ponuditi, ako kupca ni na dom. Ponujati moramo začeti tudi živino. Posamezni kmet tega ne more, to se more vršiti le skupno in zato je treba društva. Gospodarjem je treba pri prodaji živine tudi kredita. Posojilnice na živino dandanašnji še ne morejo dajati posojil, dajo jih le tam, kjer še zemljišče ni preveč obremenjeno. Švica nam je šla naprej in je postavno uvedla javno hipoteko na živino, da se more posestniku dati posojilo tudi na vole ali krave, in da se taki voli več ne morejo prodati, ne da bi bil upnik plačan. V Inomostu in v Pragi so uvedli tudi že blagajne za živinski trg. Posebna blagajna plačuje gospodarja in kasira denar od kupcev tako, da se gospodarju ni bati izgub. Družba za prodajanje živine se je ustanovila v Celovcu, da tudi mi uredimo prodajanje živine napredku primerno. Po tej družbi se bo ponujala živina na razne strani. Gospodarji bodo živino, ki je na prodaj, naznanili pri zaupniku, zadruga bo naznanila, zbirala in javila v Celovec. Potem bo tisti, ki živino išče, prišel ali sam sem ali pa bo dal kupovati po svojih mešetarjih ali morebiti po naših zaupnikih. Glavna reč je, da pride sem, potem se bo posestnik že pogodil za ceno, in če se mu dosti ne ponudi, seve ne bo dal. Družba bo pa tudi kakor velik živinski prekupec sama kupovala in prodajala. Lahko seve pri tem nastane tudi kaka škoda, ta pa posameznega posestnika ne more zadeti. Ker je dežela udeležena, upamo, da v takem slučaju, kakor pri drugih splošnih potrebah, pride družbi dežela na pomoč. Na Koroškem smo v gospodarstvu še silno zaostali. Predarlska ima na primer 669 mlekar, Tirolska 1060, Kranjska 92, Koroška pa 7! Vsa Avstrija tudi v žitni produkciji silno zaostaja. Zato pa hoče vse v mesta, na srednjih šolah imamo to leto 155.000 učencev, samo kmet noče biti več nihče. Pomagajmo vsi, da se gospodarstvo dvigne, da ljudje dobijo zopet poguma in veselja za delo, delajmo pa tudi na to, da se ljudje ne pokvarijo po liberalizmu. Če bodo zapravljali, potem nam seve noben napredek ne bo dal toliko zaslužka, da bi se ne moglo še več napraviti. Gospodarji so izvajanja poslušali z velikim zanimanjem in se bodo z veseljem pridružili novi akciji, kateri je želeli najboljših uspehov.

**Otroci blisplohne
smeli piti zrnate
kave, temveč le
dobro mleko
s Kathreinerjevo
Kneippovo
sladno kavo.**

Če se pije gorlo ali mrzla, vselej je
Kathreinerjeva popolnoma neškod-
ljiva, ugajajoča in sprito **SVOJE**
priprave **in najboljšega**
slada **jako kreplina.**

**Vprašajte, prosim,
o tem Svojega
hišnega zdravnika.**

Glasnik Slov. kršč. socialne zveze.

Prireditve.

Št. Lenart pri sedmih studencih.

Na Velikonočni ponedeljek je priredilo naše izobraževalno društvo shod, ki je bil zelo dobro obiskan, zlasti mnogo je prišlo naših mož. Govoril je o ustoličenju koroških vojvod č. gospod dr. Gregor Rožman. Krasnemu govoru smo sledili vsi z velikim zanimanjem in navdušenjem. Na svidenje pri prihodnjem zborovanju!

Železna Kapla.

Dne 13. t. m. se je vršil tu občni zbor kat. slov. izobraževalnega društva. Kot govornik je prišel bivši gospod kaplan železnokapelski, sedaj kanonik v Velikovcu č. g. Ivan Žel, ki je, kakor je bilo videti, pri tukajšnjem slovenskem ljudstvu zelo priljubljen in v najboljšem spominu. Govornik je govoril o pravi izobrazbi. Igra »Ribičeva hči« je povzročila bujno veselost. Sploh je, kakor se govori med občinstvom, najbolje uspela izmed vseh, ki so se dosedaj igrale na železnokapelskem odru.

Društvena naznanila.

Šmihel nad Pliberkom. Katoliško slovensko izobraževalno društvo za Šmihel in okolico priredi na Belo nedeljo dne 19. malega travna ob 3. uri popoldne svoje mesečno zborovanje. Na sporedu je: igra »Revček Andrejček« in govor. Govornik pride iz Celovca. — Odbor.

Slovensko čebelarstvo društvo za Koroško. Drugo povelikonočno nedeljo, dne 26. aprila ima t a k o j po blagoslovu zborovanje podružnica Dobrlavas v »Narodnem domu« v Dobrlivasi. Govornik iz Ljubljane predava: »o ravnanju z roji«. — Navrh: predavanje o alkoholu (s podobami). Vse zanimivo! — Isto nedeljo, dne 26. aprila popoldne to čeno ob treh: ustanovno zborovanje slov. čebelarstva podružnice »pri Gašperju« v Podsinjivasi (Rožna dolina). Vabljeni so čebelarji in prijatelji čebelarstva iz cele okolice. Na zborovanju bo tudi strokovno predavanje.

Tolstivrh. Živinorejska zadruga za Tolstivrh in okolico ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 26. aprila, pri Osetu v Tolstemvrhu ob 2. uri popoldne s sporedom: Poročilo odbora in gospodarski govor g. msgr. Podgorca.

Velikovec. Društvo »Lipa« bo imelo v nedeljo, dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne v Narodnem domu v Velikovcu svoj redni letni občni zbor. Na sporedu je razen poročila tudi poučen govor, igra »Spoštuj očeta in mater!« in petje. Vstopnina prosta. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Globasnica. Tukajšnje izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 26. aprila ob 3. uri popoldne pri »Šošterju« znamenito narodno igro »Domen«. Vstopnina: Sedeži prva vrsta 1 K, druga vrsta 50 vin., stojišča 30 vin. Odbor.

Romarski vlak na Sv. Goro. Zadnji čas je, da se zglasite za skupno romanje koroških Slovencev na Sveto Goro pri Gorici. Kakor prejšnja leta, bo tudi letos po cerkvenem opravilu, pri katerem pridiguje č. g. kanonik Franc Umnik, shod skupno z goriškimi Slovenci. Ti shodi so še vsem udeležencem v neizbrisnem spominu, da je to romanje nekaj izraz verskega življenja. Naznaniti se je treba do 20. t. m.

Vozni red:

	Odhod nazaj	Prihod nazaj	Cene
iz Celovca	10 ^h 35'	6 ^h 44'	K 7.—
iz Vetrinja	10 ^h 40'	6 ^h 39'	K 7.—
iz Kotmarevesi	10 ^h 48'	6 ^h 33'	K 7.—
iz Žihpolj	10 ^h 55'	6 ^h 28'	K 6:50
iz Svetnevasi	11 ^h 05'	6 ^h 08'	K 6.—
iz Sv. Janža	11 ^h 10'	6 ^h 02'	K 6.—
iz Bistrice v Rožu	11 ^h 17'	5 ^h 55'	K 5:50
iz Podgorij	11 ^h 31'	5 ^h 44'	K 5:50
iz Področice	11 ^h 45'	5 ^h 35'	K 5:20

Slov. kršč. soc. zveza za Koroško.

Steckenpferd- lilijnomlečnato milo

slej ko prej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote. Vsakdanja priznalna pisma. Po 80 h se dobiva povsod.

Cerkvene vesti.

Sodalitas Ss. Cordis Jesu ima v četrtek, dne 23. t. m. ob pol 2. uri popoldne svoj mesečni sestanek v Celovcu.

Prevalje. (Misijon.) Od dne 27. marca do 6. aprila je imela prevaljska fara pobožnost svetega misijona. Za to dobroto se ima zahvaliti nekdanjemu blagemu župniku, poznejšemu stolnemu proštu dr. Antonu Müllerju. Misijonarji so bili očetje lazaristi od Sv. Jožefa v Celju, in sicer o. Anton Kitak, vodja, o. Mihael Klančnik, o. Anton Zorko, o. Peter Floran. Privabili so veliko ljudi od blizu in daleč, tako da je bila velika cerkev natlačeno polna. Otroci so prišli prvi na vrsto. Nad 300 otrok je stopilo 28. marca k sv. obhajilu. Udležba je bila prve dni povoljna, ostale dni, posebno pa cvetni petek in nedeljo, ogromna. Velika farna cerkev je bila premajhna, da bi bila mogla sprejeti vse vernike, ki so prihili tudi od sosednih župnij, iz Možice, Črne, Pliberka, Št. Danijela, Strojne, Guštajna, Kotelj, celo iz oddaljenega Žvabeka in Suhe in sosedne Štajerske. 7 spovednikov je spovedovalo vsak dan; nad 5000 ljudi je pristopilo k mizi Gospodovi. Nad vse ganljiva je bila takozvana pravna pridiga, ki jo je imel o. Kitak. Nad vse sijajen pa je bil sklep. Kljub temu, da je v soboto močno deževalo, se je vršila procesija z Najsvetejšim. Okoli 3000 ljudi se je uvrstilo v nepregledno procesijo; v cerkvi se je vršila nato pridiga za slovo. Nato so bile pete litanije Jezusovega Srca ob veliki asistenci. Ponedeljek je bilo opravilo za verne duše. — Da bi obrodil sv. misijon tudi tisočeren sad!

Borlje. (Sv. misijon.) Od 19. do 26. sušca t. l. smo imeli v Borljah sv. misijon, ki sta ga vodila veleč. oo. jezuita Alojzij Žužek in Janez Pristov iz Ljubljane. To vam je bilo pred sv. misijonom strahu, svetega na eni in zlobnega na drugi strani, več kot pred groznim »bauernšrekom«, pa koliko in kako prijetno je bilo razočaranje, ko se je pričel sv. misijon! Gg. misijonarja sta znala sveti stvari primerno strogost in resnobo tako z ljubeznjivostjo in prijaznostjo združiti, da sta si takoj pridobila srca vseh dobro mislečih. Zato je bila vse dni udeležba župljanov pri sv. mašah, pridigah in pobožnostih naravnost veličanska, skoraj polnoštevila z izjemo malega števila nasprotnikov sv. misijona, tako da je bila cerkev vselej skoraj ves dan v polnem pomenu besede natlačena in so mnogi še morali zunaj pred cerkvenimi vrati stati, ker v cerkvi ni bilo prostora. To so bili za nas krasni dnevi, polni božje milosti. Zjutraj ob 6. uri je bila prva sv. maša s skupnim obhajilom dotičnega stanu s kratkim nagovorom, na to prva pridiga in takoj druga sv. maša. Ob 10. uri je bila sv. maša z blagoslovom (pobožnost božje Glave) in stanovski nauk, ozir. pridiga. Popoldne ob 3. je bil sv. rožni venec, potem pridiga in nazadnje zopet pobožnost božje Glave. K mizi Gospodovi je pristopilo 1000 vernikov. Sveto navdušenje pa je priklopelo do vrhunca pri sklepnem govoru, tedaj pač ni bilo med poslušalci su-

hega očesa. Velečastitima gospodoma misijonarjema pa, ki sta se neumorno trudila od ranega jutra do poznega večera na leci in v spovednici, ker mi nikdar ne moremo, naj poplača ves naporni trud za zveličanje naših duš, dobri pastir, Jezus Kristus sam, čegar poslanstvo sta med nami tako skrbno izvrševala. Naša srčna hvaležnost pa ju bo spremljala na nadaljnjih misijonskih potih. Na srečno svidenje pri obnovitvi sv. misijona!

Raznoterosti.

Vohunstvo v Galiciji. V Lvovu so zaprli dva gojenca pravoslavnega semenišča, ki pripadata obsežni vohunski organizaciji.

Imenitni fantje. Te dni je dospela v Carsko selo patrolja 64 mož in treh častnikov gardnega polja Ismajlov, ki je na skijih prehodila 1100 km iz Carskega sela v gubernijo Arhangelsk. Fante, ki so tako dolgo pot v tolikem mrazu izvrstno prestali, si je car takoj po njihovem prihodu ogledal. Vsi so čvrsti in zdravi.

Preganjanje katoličanov na Ruskem. Sv. sinod je sklenil dovoliti posebna sredstva za ustanovitev cerkvenih bratovščin v novoustanovljeni holmski guberniji. Bratovščine bodo svoje ude gospodarsko podpirale s posojili in hopitekami. Na ta način se bo skušalo nagniti katoličane k odpadu. — Notranje ministristvo je prepovedalo opravljane tihih svetih maš po slovanskem obredu v katoliških cerkvah. Rimsko - katoliško cerkev v Peterburgu, ki je še vedno zaprta, straži policija.

Književnost.

Kateheze za prvence. Priprava za prvo spoved, za prvo sveto obhajilo in za birmo. Izdalo in založilo »Društvo slovenskih katehetov«. Ljubljana, 1914. Tiskala Katoliška tiskarna v Ljubljani. Str. 75. — Pri sestavi teh katehez so se pisatelji ozirali na papežev dekret o zgodnjem obhajilu otrok. Zato je v teh katehezah zbrano le to, kar je za prvence najvažnejše, in najpotrebnejše.

Dohodnina. Pregledno sestavljen in pojasnil Val. Žun, c. kr. finančni tajnik na Dunaju. V Ljubljani, 1914. Založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. — Kdor se hoče seznaniti z osebno - davčno novelo z dne 23. januarja 1914, mu knjigo priporočamo. Knjigi so pridejani tudi razni vzorci in stvarno kazalo, kar daje knjigi prednost pred raznimi nemškimi knjigami te vrste.

Organist in cerkovnik, oženjen, brez otrok, išče službe, najljubše na Koroškem. Ima dobra spričevala. Službo lahko nastopi 20. aprila ali 1. maja. Za točnost se lahko vpraša pri tukajšnjem župnijskem uradu, Alojzij Vanovšek, organist, Sv. Jedert, pošta Laško, Štajersko.

Lepo posestvo v bližini Št. Tomaža pri Celovcu se takoj proda. Več pove posestnik v Domačni vasi št. 8, pošta Škofjivdor.

Naravna vina

vseh vrst: štajerska, goriška, tirolska in avstrijska, iz soda in v steklenicah, priporočam po nizkih cenah. Oddajam tudi po ceni v sodu. Mašno vino. Dobi se tudi dobro domače meso in slanina (špeh).

Benediktinska klet, Celovec, Benediktinski trg 10.

Posestvo z gostilno

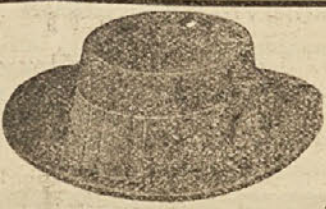
pol ure od Poreč in 10 minut od postajališča oddaljeno, s celo gostilniško opravo in koncesijo vred, obsega 7 oral zemljišča in gozda, hiša in skedenj sta nova, je za ceno 28.000 K na prodaj. 7500 K lahko ostane vknjiženih. 10.000 K na roko, ostalo na obroke po 4 1/2%. Pojasnila daje M. Perč, šmart. n na Dholici, pošta Poreče ob jezeru, Koroško.

JANEZ PICHLER

klobučar v Celovcu
Wienergasse št. 4

priporoča svojo veliko
izbiro

moških in ženskih klobukov v vseh kakovostih in barvah po nizkih cenah. Dobra, realna postržba.

V Celovcu se dobi v vseh lekarnah.

Loterijske številke.

Trst, 8. aprila: 22, 26, 53, 54, 56.
Dunaj, 11. aprila: 52, 82, 88, 67, 14.

Tržne cene v Celovcu

2. aprila 1914 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	22	—	24	—	14	78
Rž	18	62	20	—	11	39
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	23	46	24	76	12	—
Oves	14	86	16	—	5	60
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	35	14	22	—
Turščica	18	52	19	72	10	30
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola, rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	4	20	5	20	2	—
Deteljno seme	192	—	220	—	—	—
Seno, sladko	9	—	12	—	—	—
" kislo	7	—	9	80	—	—
Slama	5	80	7	50	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26	—	—
Smetana, 1 "	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje), 1 kg	2	80	3	40	—	—
Sur. maslo (putar), 1 "	2	60	4	—	—	—
Slanina (špeh), pov. 1 "	2	10	2	30	—	—
sur. 1 "	1	90	2	10	—	—
Svinjska mast	2	20	2	40	—	—
Jajca, 1 par	—	13	—	20	—	—
Piščeta, 1 par	2	80	3	60	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	20	3	60	—	—
30 " " mehka, 1 "	2	60	3	20	—	—
Živina	Počrez	100 kilogr.		Prignalo	Prodalo	
	od do	od do	od do			
v kronah						
Konji	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	—	—	—	—	—	
" za vožnjo	380	420	—	—	20 12	
Junci	230	280	—	—	8 5	
Krave	180	370	70	72	40 22	
Telice	300	—	—	—	1 1	
Svinje, pitane	—	—	148	150	12 12	
Praseta, plemena	16	56	—	—	330 280	
Ovce	—	—	—	—	—	
Koze	—	—	—	—	—	

Les se bo sekal v župnijskem gozdu na Žingarci. Bo ga okoli 2700 m³. Javna dražba se vrši dne 30. aprila 1914 ob 2. uri popoldne v župnišču v Kapli na Dravi. Tam se zvedo pogoji.

Kdor kašlja, je hripav ali nadušljiv, naj poskusi

THYMEMEL

SCILLAE,

sredstvo, ki omehčuje, lušči sliz, zdravi lahki in oslovski kašelj, varuje pred vsakim obolenjem dihalnih organov olajšuje pri nadihu in ugodno učinkuje pri otrocih in odraslih. Od zdravniških avtoritet mnogokrat izkušen in priporočen.

Steklenica 2 K 20 vin. Po pošti proti predplačilu 2 K 80 v 1 steklenici, 7 K 3 steklenice, 20 K 10 steklenice, pošilja se franko. Ne dajte si usiliti potvorov!

Izdelovanje in glavna zaloga v

lekarni B. FRAGNER-ja

c. kr. dvorni dobavitelj,
PRAGA III.—203.

Pozor na ime izdelka!

Pozor na varstveno znamko!

Radosno pozdravlja

na revmatskih, nevralgičnih bolečinah in protinu trpeči

od zdravniških avtoritet priporočeni

CONTRHEUMAN

Pomirjuje in lajša bolečine, izsesava oteklino v členih, pospešuje njihovo gibljivost, odstranjuje neprijetno boleče srbenje ozeblin in preseneča z učinkovanjem pri utiranju, masaži in obkladkih. 1 tuba 1 krono.

Izdelovanje in glavna zaloga

LEKARNA B. FRAGNER-ja,

c. in kr. dvorni dobavitelj, Praga III-203

Protiv predplačilu:

K 1.50, pošilja se 1 tuba

" 5.—, " " 5 tub

" 9.—, " " 10 "

franko.

Pozor na ime izdelka in izdelovalca.

Zaloga v lekarnah.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in tudi v bogati opremi, dobro blago in poceni. Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in stole zelo ceno.

Šmizete v različnih oblikah od 1 K naprej. — Komplet z ovratnim trakom od K 2— do K 2-80, kakršen je izdelek.

Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4—, K 4-80.

Rožaste svetilke za večno luč za patentovani steni.

Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da bodete stalen odjemalec

oddelka za paramente, knjigarne in trgovine Jožefovega društva v Celovcu.

Slovenski molitveniki, cerkvene muzikalije, tudi Hladnikove.

Vse blago iz prekuhane, kisline proste in neobtežene svile z barvanimi nitmi.

Kako se
pljučne bolezni, dušljivi kašelj in naduho
popolnoma izleči, razodenem vsakomur zastoj. Pošljite frankiran ovitek z naslovom za odgovor na gospo B. Kolenská, Vršovice št. 383 pri Pragi (Češko).

Naznanilo obrti.

Čsojam se slavnemu občinstvu Pliberka in okolice
vljudno naznaniti, da sem otvoril

kjučavničarstvo in inštalacijo za plin in vodovod

ter si bom prizadeval, svojim cenjenim naročiteljem
in odjemalcem kar najbolje in najceneje postreči.

Karol Triska, Pliberk.

Sirup s sidrom Sarsaparillae

compos.
Zdravilo za čiščenje krvi. Steklenica K 3-60 in 7-50.

LINIMENT S SIDROM capsici compos.

Nadomestilo za Pain-Expeller s sidrom
Bolečine odpravljajoče mazilo
pri prehlajenju, revmatizmu, protinu itd. itd. —
Steklenica K —80, 1-40 in 2—.

ŽVEPLENO MAZILO S SIDROM

lajša srbenje pri lišajih itd. — Lonček K 1—

Dobiva se skoro v vseh lekarnah ali naravnost v
Dr. Richterjevi lekarni „Pri zlatem levu“
Praga I, Elizabetina cesta 5.

Absolutno zjamčeno

pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi na Kranjskem oddaja
vsled priporočila knezoškofjskega ordinariata pristna
bela mašna vina, letnik 1912 po 56—60 K, letnik 1913
po 40—45 K, postavljeno kolodvor Ajdovščina. Sortirano
vino rizling po 60 K, beli burgundec po 70 K, „Zelen“
po 80 K. — V zalogi je tudi tropinsko žganje liter po
K 2-80. — Kleti nadzoruje vipavski dekan. — Sprejmejo
se zanesljivi zastopniki za razprodajo.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Prva južnoštajerska vi- narska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča za-
jamčeno pristna južnoštajerska namizna vina najboljšje
kakovosti po zelo nizkih cenah.

Čisto posebno pa še opozarja na sortimentna fina
vina v buteljkah.

Zahtevajte cenike! Prepričajte se s poskušnjo!
Obiščite naše kleti!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov,
ogrskih in laških vinotržcev in naročajte vino pri doma-
čem podjetju južnoštajerskih vinogradnikov.

Kmetovalci!

Svetovno znane srebrno-jeklene kose

iz najvlačnejšega in najboljšega
jekla, lahke, s kojimi je mogoče
najbolj trdo travo pri enkratnem
brušenju 100 korakov neprene-
homa kositi, razpošilja v vsaki
množini najceneje edino

Adalb. Geiss-a naslednik Viktor Pilih, Žalec.

Zahtevajte cenik!

Hranilnica in posojilnica v Podravljah

naznanja

da ne uraduje več ob nede-
ljah, ampak vsak ponedeljek
popoldne.

Obresti hranilnih vlog so se
povišale na

4 $\frac{3}{4}$ %

Glava in želodec

se morata
sporazumeti.

— Priznana domače
zdravilo iz učinku-
jočih zeliščnih snovi,
skrbno pripravljeno,
ki poživlja, pospe-
šuje in urejuje pre-
bavljanje in tek do
jedi pospešuje ter
učinkuje mirno in

brezbolestno čiščenje in tako odstranjuje po-
sledice nezmernosti, pogrešene diete, pre-
hlajenja in neprijetne žapeke, n. pr. gorečico,
napihovanje, povzročeno s preobilno kislino,
krčne bolečine pomiruje in odstranjuje, je

Dr. ROSE BALZAM za želodec

iz lekarni B. Fragnerja. Glavna zal. v lekarni
c. kr. dvorni dobivatelj

B. FRAGNER,
„Pri črnem orlu“, Praga, Mala Strana
št. 203, vogel Nerudove ulice.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

1 velika steklenica 2 K, 1 mala steklenica
1 K; po pošti proti predplačilu K 1-50 za malo
steklenico, K 2-80 za veliko steklenico, za
K 4-70 se pošljejo 2 veliki steklenici, za K 8
se pošljejo 4 velike steklenice, za K 22 pa
14 vel. stekl. na vse postaje Avstro-Ogrske.

Zalogo v lekarnah po vsej Avstriji.

SVARILO! Vsi deli zavoja
so opremljeni z var-
stveno znamko

in razno moderno blago za moške in ženske obleke
razpošilja po najnižjih cenah
Jugoslovanska razpošiljalna

R. STERMECKI v Celju 308, Štajersko.

Pišite po glavni ilustr. cenik čez več tisoč stvari, kateri se
vsakemu pošlje zastoj. Pri naročilih iz Srbije, Bolgarije,
Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

Za obolele živce se kot domače zdravilo z uspehom rabi Ganglional-čaj.

Ta čaj miri živce, odpravlja bolečine,
tvori kri, zabranjuje krče, prinaša spanje,
pospešuje telesno moč in poživlja ter
pospešuje prebavo.

Proti vpošiljativji 3 K se dobiva ta čaj franco pri
c. in kr. dvornem dobavitelju

Mr. Julij Bittner, lekarnarju v Reichenau, Nižje
Avstrijsko, ali pa po lekarnah.

Navodilo v štirinajstih jezikih.

2x2=5

to ni bilo in ne bode. Resnica pa je: ako
bobovi kavi mojo izvrstno žitno kavo
primešate, dobite krasen, izvanredno fini
zajutrek in ravno za polovico cenejši, kajti
moja najfinejša žitna kava stane 5 kg samo
K 3-50 v lepi vrečici vsake poštnine prosto
in vrhutega Vam pošljem v dar še dve
krasni darili. Ako niste z mojo žitno kavo
zadovoljni, povrnem takoj denar. Naročite
si takoj pri

K. Tišler, Schönfeld pri Bečovu
(Češko).

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 8,000.000.

Rezervni fondri okroglo K 1,000.000—.

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po

4 $\frac{1}{2}$ %

od dneva vloge
do dneva vzdiga.
Rentni davek
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu,
Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od 4 $\frac{1}{2}$ % naprej.